КЕЛІСІЛДІ
«Қуаныш» бөбекжай-балабақшасы»
КМҚК әдіскері
_____________ С.О. Баяхметова
2023 жылғы «31» тамыз

БЕКІТЕМІН
«Қуаныш» бөбекжай-
балабақшасы»
КМҚК меңгерушісі
_____________А.И.Садвакасова
2023 жылғы «31» тамыз

Мектепкедейінгітәрбие мен оқытудыңүлгілікоқужоспарыжәнеМектепкедейінгітәрбие мен оқытудыңүлгілікоқубағдарламасынегізінде 2023- 2024 оқужылынаарналғанұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары
Шығыс Қазақстан облысы Білім басқармасы Риддер қаласы бойынша білім бөлімінің «Қуаныш» бөбекжай- балабақшасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорыны

Топ: «Маржан» ересектобы
Балалардыңжасы4-5 жас
Жоспардыңқұрылукезеңі (айды, жылдыкөрсету) қыркүйек, 2023 жыл

Айы	**Ұйымдастырылғаніс-әрекет**	**Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңмақсаты**
Қыркүйек	Дене шынықтыру	- балалардыңденесінүйлесімдідамыту, спорттық, қимылдыойындарға, спортпенайналысуғақызығушылықтыарттыру; - денесапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділіктіқалыптастыру; - негізгіқимылтүрлерін: жүру мен жүгіруді, секіру мен лақтыруды, қағыпалуды, еңбектеу мен өрмелеуді, жекемәдени-гигиеналықдағдыларыжетілдіру; - денешынықтыружаттығуларынорындауғақызығушылықтыояту, салауаттыөмірсалтынұстануғатәрбиелеу; - әртүрліұлттыққимылдыойындарға, жарыссипатындағыойындарғақызығушылыққа баулу; - ойынбарысында, спорт жабдықтарынқолданудақауіпсіздіктісақтау. **Жүру:** өкшемен, аяқтыңсыртқықырымен, адымдап, жан-жаққақосалқықадаммен (оңғажәнесолға), саптабір-бірденжүру, жүрудіжүгірумен, секіруменалмастырып, бағыттыжәнеқарқындыөзгертіпжүру, қол мен аяққимылдарынүйлестіру.

		Жалпыдамытушыжаттығулар. **Қолжәнеиықбелдеуінеарналғанжаттығулар.** Қолдыалға, екіжаққа, жоғарыкөтеру (біруақытта, кезекпен), төментүсіру, қолдарынарқасынаапару: қолдардытөментүсіру; белгеқою, кеудетұсынақою; қолдарыналға-артқасермеу; қолдыиыққақойып, шынтақтарынбүгіп, қолдарынайналдыру. Қолдыалғасозып, саусақтардыжұмужәнеашу, қолдыңбілектерінайналдыру. Қолдыкеуденіңалдынақою, желкегеқою, иықтардытүзеп, екіжаққабұрылу. Жаттығулардызаттарменжәнезаттарсызорындау. **Спорттықжаттығулар.** **Велосипед тебу:**екінемесеүшдөңгелекті велосипед тебу; оңға, солғабұрылу. **Жүзу:** суғатүсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарынжоғарыжәнетөменкөтеріпқимылдарорындау; иеккедейін суда отыру, суданшығу; бетінсуға малу; еркінәдіспенжүзугеталпыну. **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту. Танысойындардыұйымдастырудабастамашылдық, дербестіктанытуға баулу. Ойындардафизикалыққасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. Қимылдыойындардажетекшірөлдіорындауғаүйрету, ойынережелерінсаналытүрдесақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармmenойындардабалалардыңбелсенділігіндамыту. **Дербесқимылбелсенділігі.** Балалардыңдоптармен, қозғалатынойыншықтармен, құрсаулармenойындарынқолдау, денешынықтыруқұралдарын, спорттықжәнеқимылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру. Балалардыпедагогпенбіргежаттығулардыорындауға, қимылдыойындарғақатысуғатарту. Балалардыңжасжәнежекеерекшеліктерінескереотырып, ағзағатүсетінсалмақтыреттеу. Ауа-райыныңжағдайларынескеріп, таза ауадабалалардыңқимылдардыорындауыүшінжағдайларжасау.

		Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру. Балаларғаадамныңденежәнесезіммүшелері, олардыңағзадағырөліжәнеолардықалайқорғауға, күтугеболатынытуралытүсінік беру. **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балалардыұқыптылыққа, тазалыққа, өзініңсыртқыкелбетінқадағалаудыәдеткеайналдыруға баулу. Тамақтанаралдында, дәретханағабарғаннанкейін, ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға, тісінтазалауғаүйрету. Тарақты, қолорамалдыпайдаланабілудібекіту. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдыларын: өзбетіншекиіну мен шешінуді, тісінтазалаудыжетілдіру. Киімдердіжинау, ілу, ересектіңкөмегіменоларды тазалау, құрғату. Бейнелеуәрекетіненсоңқұтыларды, қылқаламдардыжуу, үстелдісүрту. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Шынықтырудыңбарлықтүрлерін, жалпыжәнежергілікті су шараларынжүргізу: дымқылшүберекпенсүртіну, аяқтарды, дененішаю, әрбіртамақтанғаннанкейінауыздышаю. Жалпақтабандылықтыңалдын-алуүшінтүрліжолдармен, жылыкүндерішөптің, құмныңүстіменжалаңаяқжүру. Қимылдауғаыңғайлы, жеңілкиімменжелдетілгенбөлмедеденежаттығуларынорындау. Тынысалужолдарыншынықтыру.
	Сөйлеудідамыту	- ересектерменжәнебалалармenеркінқарым-қатынасжасаудағдыларын қалыптастыру; - балалардыөздігіненсипаттаужәнебаяндауәңгімелерінқұруға баулу; - баланыңайналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстартуралыақпараттардыалуындаоныңқажеттіліктерінқанағаттандыру, оларды құрдастарыменталқылау; - балаларғажастарынасәйкестыңдауға, сахналауға, тәрбиелікмәні бар әдебишығармалардыұсыну.

		Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті. Дауысты, дауыссыздыбыстардыдұрысайтудағдыларынбекіту, ызыңжәнеүнді (р, л) дыбыстардыанықайтуғажаттықтыру. Артикуляциялықаппараттыжетілдіру. **Сөздікқор.** Айналасындағызаттарменсөздікқордыкеңейту: тұрмыстықзаттаржәнеқоршаған орта заттарыныңқолданылуманыздылығынтүсіну, заттардыңатауларын, олардыңбөліктері мен бөлшектерін, оларжасалғанматериалдарды, материалдардыңбелгіліжәнебелгісізқасиеттерінсөйлеудеқолдану. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөйлемдегісөздердібайланыстыруға, көмекшісөздердідұрысқолдануғаүйрету, затесімдердіжекешежәнекөпшетүрде, сан есімдердіретіменатауға, олардызатесімдерменсептіктерде, жекешежәнекөпшетүрде, затесімдерді сын есімдерменбайланыстыруға, етістіктердібұйрықрайыменқолданабілугеүйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырыпсөйлеу.** Диалогтіксөйлеудіжетілдіру: әңгімегеқатысуға баулу, диалогкеқатысушыүшінтүсініктісұрақтарқоюғажәнеқойылғансұрақтарғадұрыс, толықжауапберуге баулу.
	Көркемәдебиет	- Қазақстанхалқыныңмәдениетімен, салт-дәстүрлеріментаныстыруарқылытүрлібалаларәрекетіндебалалардыңауызшасөйлеуіндамыту; - баланыңайналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстартуралыақпараттардыалуындаоныңқажеттіліктерінқанағаттандыру, олардықұрдастарыменталқылау; - балаларғажастарынасәйкестыңдауға, сахналауға, тәрбиелікмәні бар әдебишығармалардыұсыну;

		- балаларәдебиетіне, театр әлемінеқызығушылықтыдамыту. Балалардыңтүрліәрекеттеріндеертегілерді, әңгімелерді, өлеңдердітыңдауға, көркемсөзге, кітапқақызығушылыққа баулу.
	Қазақтілі	- ересектерменжәнебалаларменеркінқарым-қатынасжасаудағдыларын қалыптастыру; - Қазақстанхалқыныңмәдениетімен, салт-дәстүрлеріментаныстыруарқылытүрлібалаларәрекетіндебалалардыңауызшасөйлеуіндамыту; - баланыңайналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстартуралыақпараттардыалуындаоныңқажеттіліктерінқанағаттандыру, оларды құрдастарыменталқылау; - балаларәдебиетіне, театр әлемінеқызығушылықтыдамыту. **Тілдікдамытушы орта.** Айналасындағыөзінқоршағанортадантысзаттар мен құбылыстар, оқиғалартуралыақпараттардыалуғажәнеолардыталқылауғамүмкіндік беру. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедауысаппаратын, сөйлеудетынысалуды, фонематикалықестуді, анықжәнеқалыптықарқынменсөйлейбілудідамыту. **Сөздікқор.** Қоршағанортадағызаттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғатқұбылыстарының, тұрмыстықзаттардыңатауларынбілдіретінсөздердітүсінужәнеатаудағдыларынқалыптастыру. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздердіжіктеп, тәуелдеп, септепқолданабілугеүйрету. Етістіктіңболымсызтүріннемесеесімсөздерменқолданылатын «емес» шылауынқолданабілугеүйрету, үлгібойыншажай, жайылмасөйлемдерқұрабілугеүйрету.

		Өзойынжайжәнежайылмасөйлемдерменжеткізугемүмкіндік беру.
	Математика негіздері	- заттардызерттеубарысындаолардыңпішінін, көлемінкөзбенөлшеу, қолменұстауарқылыкөрнекі-бейнелікойлауды, естесақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдыңұсақмоторикасындамыту; - танымдыққызығушылықтыдамыту, себеп-салдарлықбайланыстардыорнату, талдаужасайбілуге, қорытындышығаруға баулу; - сенсорлыққабілеттерін, бастапқыойлауоперацияларын, жиынтуралықарапайымтүсініктерінқалыптастыру; - сыниойлаудағдыларынқалыптастыру, ұжымменжұмысістейбілугеүйрету; - эстетикалықталғамдықалыптастыру, балалардың ой-өрістерінкеңейту; - тіріжәнеөлітабиғатобъектілерінеұқыптықарауғатәрбиелеу. **Жиын.** Балаларғажиын, оныңәртүрлітүстегі, пішіндегі, өлшемдегізаттардан тұратындығытуралытүсінік беру, заттардыжұппенқоюарқылыоларды санамай-ақсалыстырунегізіндетеңнемесетеңеместігінанықтайбілу.
	Сурет салу	- түрлібалаларәрекетіндебалалардыңкөркем-шығармашылыққабілеттерін, дербестігін, белсенділігіндамыту; - өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту, заттардықараужәнеқолменұстапзерттеудідамыту. Жеке заттардыжәнебірдейзаттардықайталап салу жәнеолардыңқасынабасқазаттардыбейнелеуарқылысюжеттіккомпозицияларды салу. Сюжеттікомпозицияларды салу кезіндеәрбірзатқатәнерекшеліктерді, олардыңбірбірінеарақатынасын беру.
	Жапсыру	- өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту, заттардықараужәнеқолменұстапзерттеудідамыту; - өнертуындыларынқабылдау мен түсінудағдыларынқалыптастыру; - қоршағанортадағыәсемдіктіқабылдауға баулу, шығармашылықойлау мен қиялдыдамыту.

		Жапсыру мен шығармашылықәрекеткеқызығушылықты, шығармашылық қабілетті, қиялдыдамыту.
	Мүсіндеу	- өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту, заттардықараужәнеқолменұстапзерттеудідамыту; - өзініңжәнебасқабалалардыңжұмыстарынбағалауарқылыкөркемэстетикалықталғамдыдамыту. Ермексаз, сазбалшық, пластикалыққесектерденәртүрлітәсілдердіқолданып, бейнелердімүсіндеу, әртүрліпішіндегітанысзаттардыөзінетәнерекшеліктерінескереотырып, заттардыңтолықпішініпайдаболғанғадейіннемесежайылғанпішінніңжиектерінию, жекебөліктердітұтасбөліктенсозу, майдабөлшектердіқысусияқтытәсілдерменмүсіндеу. Мүсінделгензаттың, фигуралардыңбетінтегістеугеүйрету.
	Музыка	- қазақхалқыныңұлттықбейнелеуөнеріне баулу арқылыпатриотизмгетәрбиелеу; - балаларғатыңдауға, айтуғажастарынасәйкес, тәрбиелікмәні бар әндердіұсыну. Балалардыңмузыкағадегенқызығушылығынтудыру, оны тыңдауғаынталандыру, музыкалықшығармалардыэмоционалдықабылдаудыдамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканытыңдаумәдениетінсақтау (музыкалықшығармалардыалаңдамайсоңынадейінтыңдау). **Әнайту.** Балалардымәнерлепәнайтуғаүйрету, әндісозып, қимылдарменүйлестіріпайтудықалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). **Музыкалық-ырғақтықимылдар.** Би қимылдарын, ойындағымузыкалыққимылдардыорындауғақызығушылықтудыру, марш сипатыырғақтыжүріспен беру, музыканыңқимылдықсипатынақарайжеңіл, ырғақтыжүгіру; музыканыңырғағыннақтыбереотырып, қосаяқпенеркінжәнежеңілсекіру, қимылдардымузыкаменсәйкестендіреотырып, жүрелепотыру,

		музыканыңекіншібөлігіндеқимылдардыөзгерту, музыканыңкөңілді, ойнақысипатынқабылдау, мазмұныбойыншатанысәндердісахналауға баулу, музыканыңырғағынасәйкесәртүрліқарқынменсекіру. **Балалармузыкалықаспаптарындаойнау.** Танысәндердіорындаудабалаларғаарналғанәртүрлішулымузыкалықаспаптардықолдану. **Билер.** Әуеннiңкөңiлдiсипатынқабылдауғаүйрету, музыканыңкiрiспесiнажырату, кiрiспеденкейiнқимылдардыбастау, музыканыңсипатынасәйкесқимылдардыауыстыру, би қимылдарының, билердiңатауларынестесақтау.
	Құрастыру	- түрлібалаларәрекетіндебалалардыңкөркем-шығармашылыққабілеттерін, дербестігін, белсенділігіндамыту; - өнертүрлерітуралыұғымдардыкеңейту, заттардықараужәнеқолменұстапзерттеудідамыту; - балалардықауіпсіздіктісақтауға, ұқыптылыққатәрбиелеу. Құрылысматериалдарынан, «лего» конструкторларданқұрастыру. Орналастырутәсілдерінқолданаотырып, пластиналардытігіненжәнекірпіштерді, бөлшектердікөлденеңіненорналастыру, құрастыруғақолданғанқұрылысбөлшектерінажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) жәнеатау, олардысапасы, көлемі мен пішінібойыншатаңдау, өзбетіншеойданқұрастыруғамүмкіндік беру, құрастырылғанқұрылысбөлшектерініңкеңістіктеорналасуынайқындау. Дайынқұрылыспентүрліойындаройнауғаынталандыру.
	Қоршағанортаментанысу	- ересектердіңеңбегі, оныңқоғамдықөмірдегірөлітуралы, жалпықабылданғаннормалар мен ережелернегізіндеқұрдастарыменжәне ересектерменөзарақарым-қатынастарытуралыбілімдерінкеңейту; - отансүйгіштіксезімдерін, еліміздіңжетістігінемақтанышсезімінтәрбиелеу; - құрдастарыменсыпайықарым-қатынасжасауға баулу; - туғанөлкеге, өзініңелінежәнеоныңтарихынасүйіспеншіліккетәрбиелеу;

		- тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінкеңейту; - танымдыққызығушылықтары мен шығармашылыққиялдықалыптастыру; - табиғаттысақтаудаадамныңрөлітуралыбілімдерінқалыптастыру; - қоршағанортада, табиғаттақауіпсіздіктісақтау. **Бала, оныңотбасы, үй.** Баланың «Мен» бейнесінқалыптастыру. Баланы өсіп, жетілгенересек бала ретіндеқабылдау, оныңойынашықбілдіругемүмкіндік беру, келісімбілдіру, жекебасынқұрметтеу. Оныңөсуі мен дамуы, өткені, бүгініжәнеболашағытуралытүсініктердіқалыптастыру («Мен кішкентайболдым, мен өсіпкелемін, мен ересекболамын»). Мектептуралыбастапқытүсініктердіқалыптастыру (мектепкебаруғаынтасын, қызығушылығынарттыру). Өзініңатын, тегін, жасын, жынысынатайбілугеүйрету, өзінқұрметтеуге, өзқадір-қасиетінсезінуге, өзінедегенсенімділіккетәрбиелеу. Отбасытуралы, отбасыныңересекмүшелерініңеңбегітуралыбілімдерінжетілдіру. Отбасындағыүлкендердісыйлауға, құрметкөрсетуге, кішілергеқамқорлықжасауға, отбасын, отбасылықдәстүрлердібағалауға баулу. Жақынтуыстарынбілуге, олардыңесімдерінатауғаүйрету, отбасындағысүйіктіадамдары, отбасылықмерекелер, салт-дәстүрлертуралыәңгімелеу, өзініңжақындарынамақтанышсезімінбілдіру. **Заттықәлем.** Балалардызаттықәлемментаныстыружәнеонымменәрекетжасаудағдыларынқалыптастыру. Жақынмаңайдағызаттардыажыратып, атайбілудіжетілдіру. **Байланысжәнеқозғалысқұралдары.** Қозғалысортасынескереотырып, көлікқұралдарынтаныпжәнеатайбілудағдыларынқалыптастыру. Әртүрлікөлікқұралдары мен олардыбасқаратынадамдартуралыбілімдерінжетілдіру. Көліктежұмысістейтінадамдарғасыйластықтанытуғатәрбиелеу. **Еңбекке баулу.** Балалардыңеңбекетугедегеноңкөзқарасынтәрбиелеу,

		берілгентапсырмағажауапкершілікпенқараудықалыптастыру: бастағаністіаяғынадейінжеткізебілу, оны жақсыорындау. Топтыжәнеойыналаңын таза ұстауға, ойыншықтардыжинаудатәрбиешігекөмектесуге баулу. **Балалардыңжалпықабылданғанмінез-құлықережелері мен нормаларынмеңгеруінеықпалету.** Қоғамдықорындардағымінез-құлықережелерітуралытүсініктердікеңейту. Қоғамдықкөліктегімінез-құлықмәдениетідағдыларынқалыптастыру. **Жолдажүруережелері.** Көліктүрлері, жолбөліктері (тротуар, жолдыңжүрубөлігі мен жаяужүргіншілерөтетінжолжәнежерастыжолдары, велосипедкеарналғанжол), бағдаршамбелгілері, жолдажүруережелерітуралыбілімдерінқалыптастыру.